

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	40.- K
Félévre	20.- "
Negyedévre	10.- "
Egy óra	3-40 "

Egyes szám ára 12 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MAYER JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Zápolya-utca 1. sz. Telefonosám: 21.

MEGJELNIK MINDENNAP, VASÁR-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELEVEL.

Nagybecskerek, 1917.

XLVI. évfolyam, 253. szám.

Kedd, november 6.

A háboru hirei.

Károly király az olasz fronton.

Budapest, nov. 6. Udinéből jelentik: Öfelsége tegnap Codroipánál átlépte a Tagliamentot.

Ujra bekerítettünk egy olasz hadosztályt.

Bécs, nov. 6. Délutáni telefon-jelentés.

Csapatunk a középső Tagliamenton való átkelés után elérték a folyótól 12 kilométernyire levő Meduna hegyi folyót.

Átkelésünkkel ismét kikapcsoltunk egy hadosztályt az olaszok hadseregéből és rendkívül veszedelmes helyzetbe sodortuk azokat az olasz haderőket, amelyek a velencei alpokban Krobotin báró vezérezzel harcolnak. Ezek két tűz közé kerültek és csak úgy menekülhetnek meg a megsemmisüléstől, ha futva elvonnak nyugat felé.

Angliában kritikusnak látják az olasz helyzetet.

London, nov. 6. A Daily Telegraph írja:

Az olasz hadsereg veresége és a Tagliamentó vonalon való visszavonulása komoly katonai helyzetet idézett elő. A helyzet nagyon kritikus.

Olasz jelentés sikereinkről.

Budapest, nov. 6. Az olasz vezérkar jelenti mai kelettel:

Ötödikén sikerült az ellenségnek Pinzeno mellett némi haderőt áthozni a Tagliamentó jobbpartjára.

Az ellenség megerősítette nyomásként vonalunk balszárnya ellen.

Megingott az olaszok Dolomit arcvonala.

Budapest, nov. 6. A sajtószállásról jelentik.

Az események a valonai sikágon kedvezően fejlődnek.

Az olaszok Dolomit arcvonala is megingott.

Differenciák az entente kormányok közt.

Genf, nov. 6.

Az angol, francia és olasz kormányok közt nézeteltérés támadt az északolaszországi haderő vezetésének kérdésében. Ezért vált szükségessé Painlevé és Lloyd George római utazása.

Az olaszok kiűritették Dolomit arcvonalukat.

Elfoglaltuk Cortina d'Ampezzot és San Martino di Castrozzát.

Bécs, nov. 6. Délutáni telefon-jelentés.

A képviselőház mai ülésén az elnök a következő táviratot olvasta fel:

„A vezérkar főnöke öekszellenciája megbizásából van szerencsém elnök urral közölni, hogy a szövetségesek mindenütt átlépték a Tagliamentot és hogy az ellenség kénytelen volt az egész Dolomit arcvonalat Kreuzberg-től kezdve egészen a Rollen szoroson tulig kiűriteni. (Viharos éljenzés és taps.)

Csapatunk bevonultak Costina d'Ampezzoba és San Martino di Castrozzába. (Élénk tetszés.)
Öfelsége a császár és király Codroipónál részt vett a Tagliamenton való átkelésben.

A vezérkar főnöke helyett: báró Waldstetten, vezérőrnagy.

Kifőró lelkesedés és tapsvihar követte az elnök szavait, amelynek lecsillapulta után a Ház felhatalmazását kérte, hogy Öfelségének a Ház szerencsekívánatait távirati uton fejezhesse ki. Majd így folytatta:

A felhangzott tetszés tanúságot tesz arról a nagy örömről, amelyet mindannyian érzünk öfelsége személyes főparancsnoksága alatt álló dicső hadseregünk győzelmein. De nem csupán a fegyveres sikereknek örvendünk, hanem mindenekelőtt annak is, hogy a béke kilátásai javultak, (Élénk tetszés és taps) hogy az egykori szövetséges, amely szégyenteljes hűségzegés után több mint két éven át szorongatta déli határainkat, remélhetőleg rövidesen ki lesz küszöbölve ellenségeink sorából és így közelebb jutunk a forrón óhajtott békéhez.

Az elnök közléseit az egész ház viharos lelkesedéssel fogadta.

Asajtószállás jelentése.

Budapest, november 6. A sajtószállásról jelentik:

Csapatunk tegnap este 6 órakor a lakosság örömrivalgása közben bevonultak Cortina d'Ampezzoba.

Entente segítség Olaszországnak.

Genf, nov. 6. Hír szerint az Olaszországnak küldött entente seregek száma meghaladja a 80.000-et.

Páris, nov. 6. Havas jelentés.

Az entente csapaterősítések kezdenek megérkezni az olasz frontra. Nem szabad azonban figyelmen kívül hagyni, hogy az angol és francia csapatkontingensek csak bizonyos hosszabb idő múlva érkehetnek oly erővel, hogy az ellenséggel szemben erőteljesen felvehessék a harcot.

Rotterdam, nov. 6.

A párisi Temps mai cikke hangoztatja, hogy az angol és francia segítő hadsereg csak bizonyos idő múlva lesz oly erős, hogy hatékonyan részt vehessen a központiak elleni harcokban az olasz hadszíntéren.

Az angolok októberi veresége.

Krisztiania, nov. 6. Az Aftenpostennek jelentik Londonból:

Az angol hadsereg veresége október hónapban halottakban 1550 tiszt és 15.422 közlegény, sebesültekben 4247 tiszt és 60.284 közlegény.

A tegnap esti Wolff-jelentés.

Berlin, nov. 6. A Wolff-iroda jelenti hétfő estéről:

Flandriában változó erejű tüztevékenység.

A többi nyugati hadseregnél és keleten nem történt jelentős esemény.

Felsőolaszországban előrehaladásunk folytatódik.

Megtámadott angol őrhajó.

London, nov. 6. Hivatalos.

Egy villamos üzemű és egy nagysebességű másik naszád megtámadta flandriai őrhajónkat. A támadást visszavertük, az egyik naszádot elsüllyesztettük.

Az olaszok a Piave mögé vonulnak vissza.

Páris, nov. 6. Havas-jelentés.

A gemonai erődök elvesztése következtében az olaszok valószínűleg a Piave mögé lesznek kénytelenek visszavonulni. A szövetségesek ilyenképen a velencei mezőn vesszik fel a harcot az ellenséggel. A helyzetet megnehezíti az a körülmény, hogy az olasz hadsereg balszárnya ki van téve az ellenség fenyegető átkarolásának.

Minisztertanács.

Budapest, nov. 6. A Magyar Tudósító jelenti:

A tegnapi minisztertanács délelőtt 10 órától délután 3 óráig tartott. A tanácskozást ma folytatják.

Budapest, nov. 6. Délutáni telefonjelentés.

Délelőtt tíz órakor folytatták a minisztertanácsot, amelyet tegnap délután megszakítottak.

A minisztertanács a választójog kérdésével foglalkoztak.

Papp Mihály pénzügyi államtitkár.

Budapest, nov. 6. Wekerle Sándor miniszterelnök előterjesztésére a király Papp Mihály miniszteri tanácsost pénzügyi államtitkárrá nevezte ki.

Kegyelem politikai vétségért.

Szerajevo, nov. 6. A hivatalos lapban egy legfelsőbb kézirat jelent meg, amely szerint 32 politikai vétségért elítéltek öfelsege megkegyelmez. Közöttük van a banjalukai áruvási pörnek 29 elítélte is.

A külügyminiszter Berlinben.

Berlin, nov. 6. Hivatalos.

Czernyn Ottokár gróf, a monarchia külügyminisztere tegnap délelőtt ideérkezett.

Délután kezdődtek a függő politikai kérdésekről a tanácskozások Haertling kancellárral és Kühlemann államtitkárral.

Berlin, november 6.

Tegnap este Hohenlohe herceg osztrák-magyar nagykövet ebédet adott Czernyn gróf külügyminiszter tiszteletére. Az ebéden jelenvoltak Czernyn grófn kívül Hindenburg, Ludendorff, Helfferich és Wedel gróf bécsi német nagykövet.

Berlin, nov. 6. A pártközi tanácskozásokat tegnap folytatták. Hindenburgon és Ludendorffon kívül résztvett a tanácskozáson Czernyn gróf külügyminiszter is. A tanácskozások előterében a lengyel kérdés állott.

A Lokalenzeiger szerint a döntés a kérdésben Czernyn gróf javaslatára értelmében történt.

Koronatanács a német fővárosban.

Berlin, nov. 6. Wolff-jelentés.

Vilmos császár elnöklésével ma koronatanács volt, amelyen résztvettek a porosz államminiszterek és államtitkárokon kívül a német birodalmi hivatalok államtitkárai, valamint Hindenburg, Ludendorff és Holtzendorff a tengerészeti vezérkar főnöke.

Bucsuestély az ekszkancellárnál.

Berlin, november 6. Michaelis ekszkancellárnál tegnap bucsu fogadóest volt, amelyen a családon kívül Hindenburg és Ludendorff is jelen volt.

A spanyolországi helyzet.

Madrid, nov. 6. Havas jelentés.

A tegnapi minisztertanács a kamara feloszlásának és a választások elrendelésének kérdésével foglalkozott.

A választásokat január végére tervezik.

Hivatalos jelentések**Vezérkarunk jelentése.**

Budapest, november 5.

A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentést kaptuk a harcéri eseményekről:

Olasz harcér:

A Tagliamentonál ismét megindult a harc. Osztrák-magyar és német hadosztályok a folyó középső folyásánál kikényszerítették az átkelést és harcra léptek.

Schwarzenberg Felix herceg tábornok hadosztálya, mely tegnapelőtt dél óta a folyó nyugati partján áll, gyors bravuros támadásával a lövés sikere körül kiváló érdemet szerzett. *Az ellenség foglyokban több mint hater ezer embert és számos ágyút veszített.*

Krobatin báró vezérezres hadserege is mindenütt előhaladást tett.

Kéleti harcér és Albania:

Semmi lényeges esemény nem történt.

A vezérkar főnöke.

Német hivatalos jelentés.

Berlin, november 5.

A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati harcér:

Flandriában a tüzérségi tevékenység látásra nem alkalmas idő után csak este volt élénk. Az Iser-lapályon éjjel ez és a Houthouster-erdő és a Comines-Ypern-i csatorna közötti harci terület erőteljes zavaró tűz alatt állott. Angol felderítő osztagok többször előretörttek, mindenütt visszavertük őket. A többi hadseregnél a köd folytán általában csekély volt a harci tevékenység.

Kéleti harcér:

Nem volt jelentős esemény.

Macedon arcvonal:

Napokon át tartó erős tüzelőkészítés után, mely tegnap is folyt, a Vardar- és Doiran-tó között angol zászlóaljok Stojakovótól délre támadtak. Rohamuk a bolgárok állásai előtt nagy veszteségeik mellett és eredménytelenül összeomlottak.

Olasz harcér:

Német és osztrák-magyar hadosztályok kiküzdötték az átkelést a középső Tagliamenton és további előnyomulásban vannak. *Az ott megvert olasz dandároktól több mint hater ezer foglyot és számos ágyút vettünk el.*

Ludendorff.

TAJÉKOZTATO.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 9 órától este 10-ig. Könyvtára vasárnap, szerda, péntek délután 6-7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtársi épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. a. 3 óráig.

Katonatábor Temesvári-u. 1500. sz. a. nyitva minden nap d. u. 2-9 óráig.

A felmentett mezőgazdák foglalkoztatása.

Dr. Steuer György Torontálmegye főispánja a felmentett mezőgazdákak a hadbavonultak műveletlenül maradt földjein való foglalkoztatása céljából a napokban az alábbi rendeletet intézte valamennyi községelöljáróságához és a két r. t. város polgármesteréhez:

Több oldalról beérkezett panaszok szerint azoknak a földjei, akiknek felmentése 1917. évi október hó 31-én lejárt és bevonulni voltak kénytelenek, meg nem műveltettek. Vannak oly családok is, melyeknek összes férfitagjai hadbavonultak és az otthonmaradt nők, gyermekek és tehetetlen öregek kénytelenek töltelhetőleg a mezőgazdasági munkákat elvégezni, gyakran azonban a legnagyobb nehézségekkel kell megküzdeniök és a mezőgazdasági munkákat nem végezhetik azzal a gondtal és sikerrel, amint ez kívánatos volna.

Ennélfogva elrendelem, hogy a községi elöljáróság illetőleg városi polgármester személyes felelősség terhe mellett mindenekelőtt alapítassa meg, vajjon a hadbavonultaknak őszi művelés alá eső földjei megműveltetke-e. Amennyiben ez meg nem történt volna, a paragon heverő és megművelendő földeket, ha az érdekelteknek a szükséges munkaerő nem állana rendelkezésre, okvetlenül műveltesse meg.

Ebből a célból a m. kir. honvédelmi miniszter ur 1917. évi 5000/ela. számú körrendeletnek V. fejezete alatt foglaltak értelmében a felmentett mezőgazdákak, ha saját sürgős gazdasági munkájukat elvégezték, okvetlenül rendelkezésre kell bocsátani azoknak, akiknek földje meg nem műveltetett, illetőleg kiknek sürgős gazdasági munkája el nem végeztetett és akiknek munkaerőre szükségük van.

A mezőgazdasági ietező bizottságok által a szükséghez és lehetőséghez képest — amint azt az említett miniszteri rendelet is célszerűnek jelzi, — a felmentett mezőgazdákra megfelelő számú munkanapok kivetendők és erről az ellenőrzés foganatosíthatása céljából nyilvántartás vezetendő.

A felmentetteket figyelmeztetni rendelem, hogy előirt kötelezettségüknek pontosan eleget tegyenek, mert miatt igen sokan a katonai szolgálattal járó terheket viselik, egészségüket és életüket kockáztatják és feláldozzák, a felmentettek itthon, családjuknál vannak, munkájukat elvégezhetik és a háboru kedvező esélyeit kihasználva vagyoniilag gyarapodnak.

Azokat a felmentetteket, akik saját sürgős gazdasági munkájukat elvégezték és a hadbavonultak földjeit megművelni nem hajlandók, indokolt előterjesztésre be fogom vonultatni.

A jelen rendeletem végrehajtásáról folyó évi november hó 30-ig hozzám jelentés tennendő.

HIREK

— **A király hadikölcsön jegyzése.** Budapest-ről táviratozzák: *Károly* király a legfelsőbb családi alaphól, ugy a magyar, mint az osztrák hadikölcsönre egyenként 12 millió koronát jegyzett.

— **Esküvő.** Ma délelőtt tartotta *Csiza* József szentjánosi segédjegyző esküvőjét *Pretz* Gizikével. A házassági szertartás az anyakönyvi hivatalban kezdődött, onnan a róm. kath. plébánia-templomba vonult az egyházi esketésre. Tanuk voltak a menyasszony részéről *Pretz* Hugó, a vőlegény részéről *Haupt* Béla. Délben a menyasszony szülői házában ebédre gyűlt össze a násznép és az ifju párt sokáig éltetve a késő délutáni órákig együtt maradt.

— **A király a párbajozás ellen.** A király megparancsolta, hogy a becsületbeli ügyeknek fegyverrel való elintézését a háboru alatt feltétlenül mellőzni kell. A királyi parancs nyomán — mint a Külügy-Hadügy írja — a honvédelmi miniszter elrendelte, hogy a jövőben a fegyveres elintézés helyébe minden alkalmossal a bírói vagy becsületügyi eljárást kell igénybe venni.

— **A nagybecskereki jótékony nőegylet** 1917 évi november hó 14-én délután 4 és fél órakor rendkívüli közgyűlést tart az óvoda helyiségben, melyre az egylet tagjait tisztelettel

meghívom. Ha a közgyűlés határozatképes nem lenne, úgy az ugyanazon tárgysorozattal 1917. évi november hó 21-én délután 4 órakor fog megtartatni és a megjelent tagok számára való tekintet nélkül határozni.

Tárgysorozat: 1. Elnöki jelentés. 2. Választmányi tagok választása. 3. Indítványok. Nagybecskerek, 1917. évi november hó 5-én. Steinitzer Gézáé elnök.

— **Befőtt és a gyümölcs maximum ára.** A hivatalos lap vasárnapi száma közli a közéletügyi miniszter rendeletét, amelyben részletesen megállapítja mindenfajta befőtt és gyümölcs maximum árát. Az árakat az üzletekben feltűnő helyen ki kell függeszteni. Ezzel együtt megállapítja még a rendelet a szárított főzelékek, az aszalt gyümölcs, a savanyított káposzta és répa, azonkívül a vizes és ecetes-uborka maximum árát is. A rendelet ma már életbelépett.

— **Koszorúmegváltás.** Szalay József halála alkalmából az ő nevére teendő alapítványra koszorúmegváltás címén dr. Steiner Gyula és neje 20 koronát, Balogi Sándor Mosnicáról 50 koronát küldött, amiért halás köszönetet mond Szilágyi Lajos főgondnok.

— **Hősök emlékünnepe Bánlakon.** A bánlaki áll. elemi iskolában az elesett hősök emlékére tegnap d. e. igen szép ünnepélyt rendeztek. Pittner Sándorné áll. tanítónő mondotta az ünnepi beszédet. Bizek Ilonka tanítónő pedig sikerült felolvasást tartott.

— **A vitéz őrmester.** Nagyszentmiklósról írják: Vitéz Péter helybeli születésű őrmestert Ófelsége egy nehéz feladat megoldásáért most negyedszer tüntette ki, ez alkalommal nagy arany vitézségi éremmel. „Vitéz őrmesternek az volt a feladata, hogy egy önkéntes géppuska szakasszal támadja oldalba a Kimpolung előtt erősen befészkelte és szívosán védett orosz állásokat. A vállalkozás minden várakozáson felül sikerült, az ellenséget menekülésre kényszerítette. Menekülés közben az ellenség visszalőtt és egy golyó megsebesítette a hős őrmester mind a két lábát.

— **Elvesztett.** E hó 5-én d. u. 3-4 óra között a főúton elvesztett Schiró Ödön tanítói oklevelét. Kérte a becsületet megtaláló, hogy az Engel-konviktus igazgatóságának adja át, hogy idő jutalmában részesül.

Népegészség és közéleti megerősítés.

I.

Ismeretes, hogy a kormány a közel jövőben egy közegészségügyi és népjóléti minisztériumot készült felállítani. Erre az készítette az illetékes tényezőket, hogy a háború folytán a születések száma ijedően apad s viszont a halálozások száma nagy mértékben emelkedik, ezen két nagy tényező a nemzet létét nagyfokúan veszélyezteti.

Ez volt megindítója a budapesti orvosegyesület által rendezett népegészségi országos nagygyűlésnek, amelyet az ország orvosi kamarának, valamint a népegészségi és népjóléti kérdésekben illetékes egyéb tényezőknél impozáns részvételével október hó utolsó napjaiban tartottak Budapesten. A gyűlésen résztvettek államférfiak — miniszterek és államtitkárok — egyetemi tanárok, orvosok és mindenféle testületek és egyesületek tisztviselői is.

Az országos nagygyűlést báró Müller Kálmán orvosnádor, mint elnök nyitotta meg s alapos és eszmékben dus előadásban a közegészségügyi mielőbbi államosítását sürgette. Gróf Apponyi Albert közoktatási miniszter a nagygyűlés határozatainak a lehetőséghez képest mielőbbi megvalósítását ígerte meg.

A világháború óriási áldozatait és tapasztalatait kényszerítik az államot a nép egészségéről sürgősen gondoskodni. A tudomány tohamosan halad, de ezzel együtt nem halad egyenletesen a nép műveltsége és így a háború előtt az élethez, a nép fentartásához, szaporodásához kivezető eszmék elmaradtak s ezen tapasztalatok egész új eszméket vetettek fel.

Igy elsősorban azt tapasztaljuk, hogy nálunk a közegészségügy nagy mértékben el van hanyagolva, pedig nemzetgazdasági szempontból kimutatható, hogy a közegészségügy mily busásan kamatoz az államnak. Tudniillik, amennyiben a népszaporodást fokozza, az életkort meghosszabbítani bírja, sok munkaidőt nyer s ennél fogva erősebb lesz a nemzet és gazdagabb az állam. Egy másik tapasztalat pedig azt mutatja, hogy minél kevesebb kiadásokkal bír egy állam a közegészségügy terén, annál több emberéletet rombol.

A nagygyűlés második napján az anya- és csecsemővédelem felett tartottak igen érdekes előadásokat, különösen a Stefánia-szövetség országos szervezésével kapcsolatban.

Magam is bátorítottam a végrehajtó-bizottsághoz írásban két javaslatot betervezteni.

Elsősorban fontosnak tartom, hogy a csecsemő- és anyavédelem csak úgy biztosítható, ha azok élelmezéséről a kormány sürgősen intézkedik. Ugyanis azt tapasztaltam, hogy a háború folyama alatt oly nagy csecsemő halálozás oka főleg abban keresendő, hogy a hadbavonultak feleségei kényszerülnek dolgozni s csecsemőiket vagy az otthon levő gyermekekre bizzák vagy pedig az öreg anyókákra. Az első esetben a gyermekek — a csecsemők méginkább — hibás és hiányos táplálkozás folytán pusztulnak el, míg az öreganyák a csecsemőt családi tehernek tekintve szintén segédkeznek azok elpusztításához. Ez indokknál fogva szükséges volna, hogy a leendő és már csecsemőt szoptató anyák, valamint gyermekek 5 éves korig okvetlenül az állam részéről tejjel és kellő mennyiségű élelemmel természetben látassanak el; mert akármily nagy is a pénzbeli segély — élelmiszert nem tudva szerezni — még sem érheti el azt a célt, mint mikor ezek direkt élelemmel látatnak el. Számtalanszor beigazolást nyert az a tétel, hogy egy munkától elernyed, rosszul táplált nő nem szülhet egészséges gyermeket, valamint kellő élelmiszert el nem látott család nem nevelhet egészséges gyermekeket.

Második javaslatom arról szólt, hogy a mi vidékünkön a bábák rossz fizettségük vagyis nehéz megélhetésük kényszeríti a magzatelhajással foglalkozni, de még szomorubb, hogy városokban már orvosok is foglalkoznak ezzel. Tehát az államnak szigorú törvényekkel oda kellene hatni, hogy minden koraszülésnél indítson vizsgálatot a közreműködő bába és orvosok ellen, mivel minden koraszülés egy természetellenes beavatkozás folytán jön létre s szigorúan büntetendő volna.

Nemkülönben minden óvszer hirdetés szigorúan tiltandó és az ilyenek elárúsítása büntetendő volna. Véleményem szerint, mint már említettem, elsősorban anyagi gondoktól tehermentesítendő, esetleg jutalmazandók volnának az anyák az állam részéről, mert ily módon sok ezer élet volna megmenthető s csak így lehet erős, egészséges nemzetet nevelni és fenntartani. Nemkülönben szükséges volna a fentiekről egy nagyarányú propaganda megindítása, hogy az említett nemes célok, röpiratok stb. alakjában az orvosok, lelkészek, jegyzők, tanítók, tanítónők, óvónők és bábák segítségével a nép minél szélesebb rétegeiben általánosan elterjedjenek.

Dr. Kuszing János.

(Folytatjuk.)

SZÍNHÁZ, ZENE

Heti műsor.

Nov. 6. Kedd: Császárnő. (Páros.)
Nov. 7. Szerda: Császárnő. (Páratlan.)
Nov. 8. Csütörtök: Grál lovag. (Páros.)
Nov. 9. Péntek: Névtelen asszony. (Páratlan.)
Nov. 10. Szombat: Éva. (Páros.)
Nov. 11. Vasárnap: Éva. (Bérlétszünet.)

Az előadások kezdete este fél 8 órakor.

Az ördög. Tíz éve, hogy Molnár Ferenc megírta „Az ördögöt” és ezzel a darabjával egyszerbe világhíre tett szert. Tíz éve, hogy először gyönyörködtünk a szenális író szellemes ötleteinek vakító fényében és még ma is ujjnak, frissnek, üdének érezzük minden szavát. Annaira igazi élet minden történés ebben a darabban, annyira az élet lehetetének forrósága érzik minden szaván, hogy az idő nem vesz el semmit az értékéből. Örültünk rajta, hogy föllevenítette a színház Molnár Ferenc színjátékát s a színészek is örültek, hogy „Az ördög” szerepeiben juthattak szóhoz.

Kemény Lajos játszotta a címszerepet és igaz művészettel birkózott meg vele. Kifogástalan alakítást nyújtott, nagy és méltó sikere volt. Jolan szerepében először láttuk Zöldi Elzát, aki igaz hangon, meleg színekkel ját-

MODERN MOZI

TELEFONSZÁM 312 és 47.

Kedden, nov. 6-án. Szerdán, nov. 7-én.

Tatárjárás

Kálmán Imre és Bakonyi Károly világhírű operettje 4 felvonásban, filmen rendezte: Kertész Mihály.

Felvétel Nagybecskerekéről.

Előadások: 5 és fél 9 órakor.

Elsőrangú cigányzenekar kíséret.

Felemelt helyárak:

páholyülés 1-80 K. I. hely 1-50 K.
II. hely 1— K. III. hely 60 fill.

szott. Selyem Cinkát Zöldi Vilma adta és kis szerepébe annyi igaz hangot, annyi közvetlenséget öntött, hogy újra bizonyoságot tett komoly képességeiről. Különösen a harmadik felvonásban volt nagy és megérdemelt sikere. Tarnay Béla szimpatikusan játszotta a férjet, Jávor Ervin sok igyekezetével a zseftőt.

A színház tele volt, a közönség hálásan tapsolt.

Császárnő operette bemutató. Ma este lesz *Granischtäden* Bruno rendkívül bájos operettjének premiérje, melynek eredeti — melodikus — zenéje mellett szövege is mulatságos és egymást követik a jóízű vidám jelenetek. A címszerepben: *Fátyol Heddy* legbrilliansabb alakítását mutatja be. *Véghely Iza* és *Varga Béla* központja a derűs vidámságnak, *Virágh Lajos*, *Tarnay Béla*, *Kemény Lajos*, *Radócz Ferenc*, *Kertay Ilona*, *Balázs Manci* vezető szerepeikben nagy hatásra számíthatnak, de különösen a két kis *Jávor* leánya szenzációja lesz a mai bemutatonak, melyet holnap megismételnek.

Grál lovag. Zsirus István őrnagynak a budapesti „Magyar Színház”-ban osztatlan nagy sikert aratott színműve lesz a heti műsor egyik érdekessége. A szenációs darab vezető főszerepeit *Zöldy Elza*, *Horváth Erika*, *Balázs Manczi*, *Kemény Lajos*, *Baróthy Antal*, *Virágh L.*, *Lugossy Dani* és *Tarnay Béla* adják.

On

csodálatraméltó eredményt érhet el a Diana-alabástrompuder és Diana-krém használata által. Mintha csak tejből fűrésztöttek volna az arcát és kezeit, oly végtelenül finom, friss és üde

lesz

a bőr ezek használata után. A női szépségápolás terén valóságos forradalmat idézett elő a Diana-alabástrompuder és krém. Köztudomásu, hogy

a

legfelsőbb körökben épp úgy, mint a középosztály hölgyeinél ezen készítmények a szeplők, pattanások egyedüli biztos ellenszerei s a

legszebb

eredményre vezetnek. Mindenütt kaphatók!

Főelárúsítóhely:

Diana Kereskedelmi R.-T.

Budapest, V., Nádor-utca 6.

TÖZSDE

A keddi magánforgalom époló nagy izgalommal kezdődött, mint a tegnapi. Ugy látszik hogy a tőzsde tagok felülkerekedtek és a tőzsde tanács puhulni kezd, aminek első jele, hogy a Fabankot ujabban ismét a kulissz papírok közé fogják sorozni.

Hire jár annak is, hogy már ma a hitese ügyönkök szabad vásár és nem konpenzálas utján fogják lebonyolítani üzleteiket. Igen nagy a zúgolódás ellenük, mert a megbízások nagy részét nem effektválják és így a jegyzések nagy kavardást idéztek elő. A hitese ügyönkök előnyben részesítették a bankokat, a tőzsde tagokkal pedig nem törődtek.

A hangulat tegnap délután a kávéházakban valamivel nyugodtabb volt. Osztrák Hitelre 1010, Magyar Hitelre 1416 koronáért kötöttek üzleteket és a kávéházi játékosok tüntettek a tanács ellen. Kijelentették, hogy angazsmánjaikból a nagybankok minden pressziója ellenére sem mennek ki és újabb fedezetet adtak.

Antalfalva község előljáróságától.

2444—1917. szám.

960-3-1

Hirdetmény.

Közhirre tétetik, hogy Antalfalva község határában folyó évi október hó 28-án 4 drb és pedig 2 drb 5—6 évesnek látszó fehér tehén, 1 drb 2 évesnek látszó fehér üsző és 1 drb 3 éves fehér-sárga tarka üsző bitang-ságha felfogatott.

A tulajdonos *folyó évi november hó 20-ig* alulírott községi előljáróságnál jelentkezhetik és tulajdonjogát beigazolhatja.

Ha tulajdonjogát beigazolni képes tulajdonos a fenti határidő alatt nem jelentkezik az állatok folyó évi november hó 24-én nyilvános árverésen el fognak adni.

Antalfalva, 1917 november hó 1-én.

Községelöljáróság.

Viszketegséget, sümört, rüht

leggyorsabban elmúlásztja a Dr. Fleisch-féle eredeti ninos szaga, nem piszkít, mindig eredeti pasztos Dr. Fleisch-félet kérjünk. Próbátégely 1.60 K., nagy tégely 3 K., családi tégely 9 K. — Kapható a helybeli gyógyszerárakban vagy direkt a készítőnél rendelhető. Dr. FLEISCH E. „Korona” gyógyszerár Győr.

Elárusító leány

kerestetik.

Bővebbet a kiadóban.

946—x

Nyomdasztanoncui

legalább két középiskolát jó eredménnyel végzett fiu heti-fizetéssel azonnali felvételük

lapunk nyomdájában.

2425—1917 szám.

967.

Hirdetmény.

Felsőöttebe község határában egy kb. 2—3 évesnek látszó nagy fehér kocza bitang-sághan találtatott. Amennyiben igazolt tulajdonosa f. évi november hó 11-ig nem jelentkezik, a kocza mint gazdátlan jószág *f. évi november hó 11-én d. e. 10 órakor* a község házában nyilvános árverésen el fog adni.

Felsőöttebe, 1917. október hó 25.

Felsőöttebe község előljárósága.

Egy jókarban levő cimbalmot elad

955

Bégafőn Várad Miklósné

Egy elárusító leány

felvétetik.

Bővebbet:

Almásy Elek könyvkereskedésében.

Helybeli beszerzési források.

Biztosítási ügynökségek:

Frans J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.—Francia bizt. társ. József fgg.-u.
Rigó István (Első M. Ált.) Szerb egyház épület.

Steinitzer Géza (Am. Generali) Hunyadi-u.

Borbély és fedrász:

Ikity Duzán, Hunyadi-utca.
Tell Mihály, Pénzügyipalota.

Butorgyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Guttman Jakabné és fiai, Kútelek.

Cipőkereskedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Divatáruház:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca 9.
Bukovics István, Hunyadi-utca.
Mészáros Imre, Pénzügyi palota.

Dobozgyár és könyvkötészet:

Schneider János, Aradaci-utca.

Drogeria:

Melkuh Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Mészáros R. György, Hunyadi-utca.
Schwáb Albert Hunyadi-utca.

Fényképés:

Kremser István, Gizella-part.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis E., Erzsébet-hidon túl, Ambrózy szappangyár épületében.

Fűszerkereskedő:

Blesz Ferenc, Megyeház-u. 2. Tarnai-féle ház.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Tamasvári-u.

Gőzfűtés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv. társ. Eötvös-u.

Gyógyszerárak:

Kollarich Gábor, Meleencei-utca.
Vági Sándor, szerb egyházpalota.

Kávéház:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézműár-, rövidárúüzlet:

Benó Testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papírkereskedés:

Almásy Elek, Hunyadi-utca.
Maugold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-szállodával szemben).

Köztűvesek:

Hoff N. és társai.

Lakatosműhely:

Engel Ádám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Özv. Klein Mórné, Hunyadi-u.

Női kalap- és kézimunkaüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Női kalap divatterem és előnyomda:

Szehr Mariska, Gizella-part. Kurländer-udvar.

Női kalap divatterem és kalapvasalás:

Andresz A. Főter, Bauer-ház.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca.

Sírkőraktár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához” e. szálloda, Megyeház-u.

Szeszgyár:

Lukács és Társai, Kútelek.
Schwirllich Alajos, Aradaci-utca

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bence A. és Fia.

Tűzifa-, épületfakereskedés:

Annan örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradaci-ut 1.
Kurländer Imre, Korona-utca.

Uridivatáruház:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király söresarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Rensing Mátyas, Otthon-söresarnok.
Tóth Lajos, a nagyhid mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.

Hirdetéseket

jutányos árért közöl a

Torontál

pol. napilap kiadóhivatala.

Kiadó: Pleitz Fer. Pál.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskerekén.